

– PZPPE – Prognoza ooś v. 1

Zespół autorski:

Monika Michałek, Helena Boniecka, Paulina Brzeska-Roszczyk,

Paweł Janowski, Tomasz Kuczyński, Agnieszka Gajda,

Andrzej Osowiecki, Iwona Zaboroś

Instytut Morski, Uniwersytet Morski w Gdyni

Projekt Planu
zagospodarowania przestrzennego
dla akwenów portu morskiego
w Elblągu

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

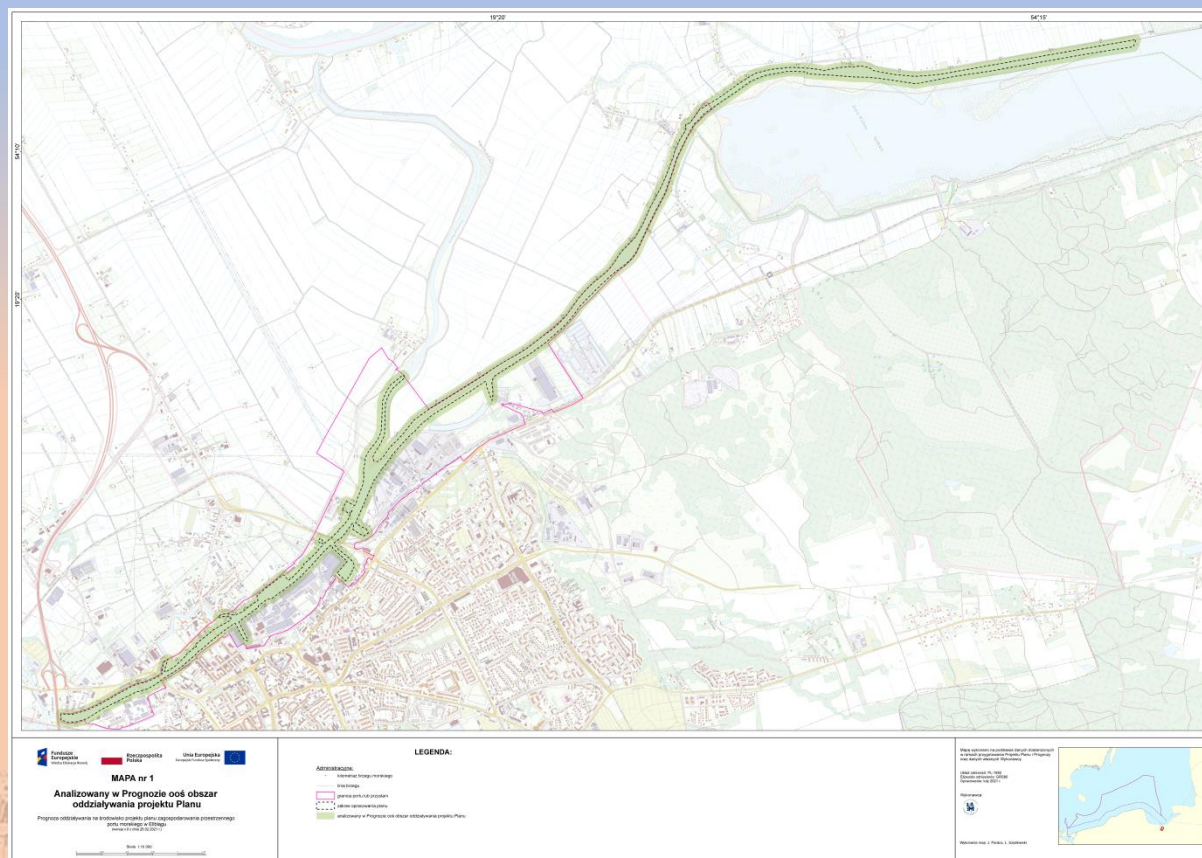
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Uwarunkowania formalno-prawne

- Art. 46; art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2021, poz. 247)
- Uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym
- Wymagania określone przez Zamawiającego w Opisie Przedmiotu Zamówienia
- Uwagi złożone na etapie v. 0 Projektu

Obszar oddziaływania

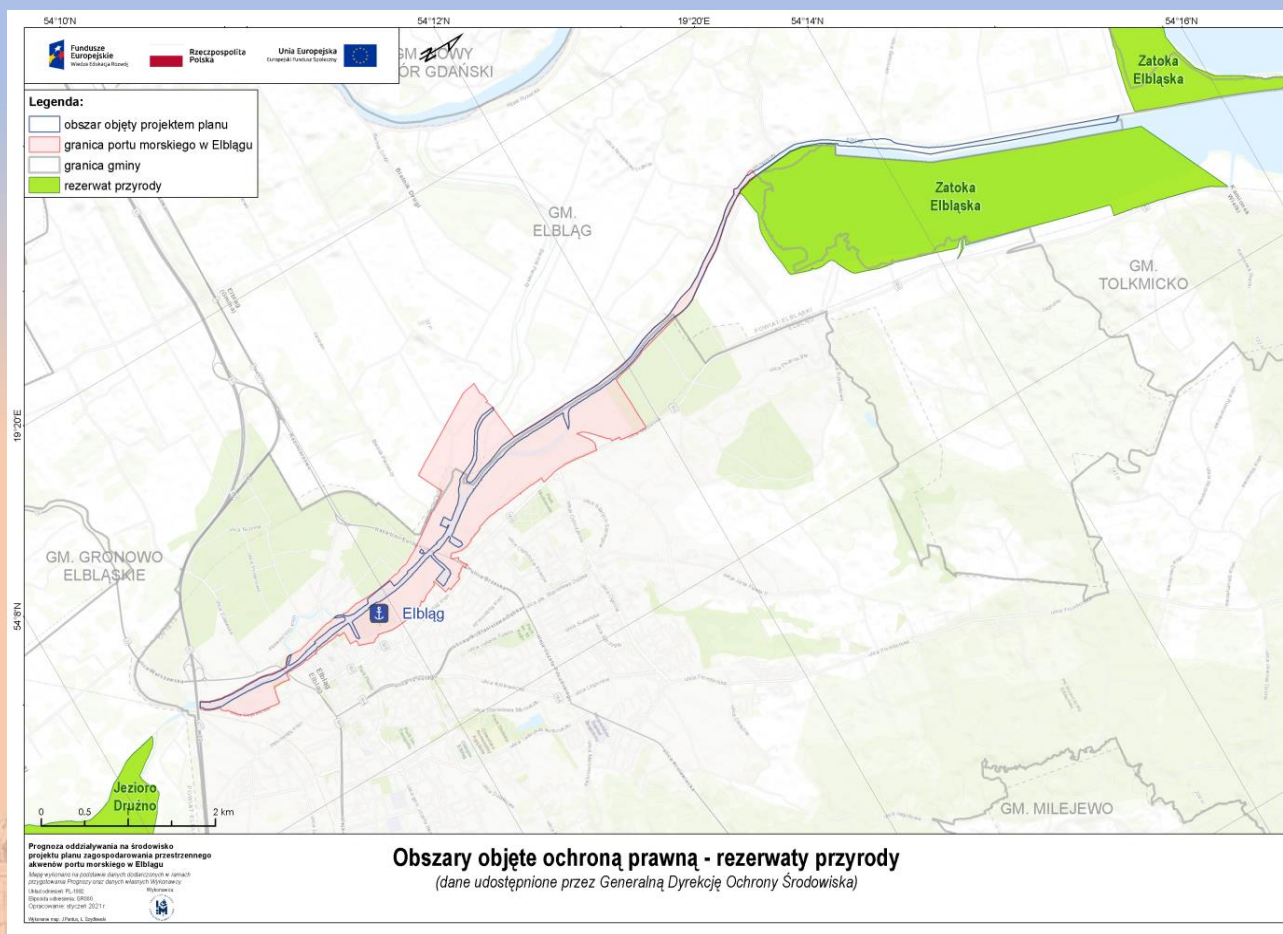
Główne założenia metodyczne

- Nie prowadzono badań środowiskowych. Dokument Prognozy przygotowano na podstawie materiałów publikowanych i niepublikowanych dot. analizowanego obszaru.
- Uwzględniono obowiązujące przepisy prawa krajowego w zakresie sporządzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz informacje zawarte w regulacjach prawnych właściwych dla ochrony środowiska i obszarów objętych ochroną.
- Przyjęto założenie, że podstawą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest charakterystyka jego stanu a w Prognozie na poziomie strategicznym rozważa się korzyści i zagrożenia wynikające z planowanego dokumentu.
- Rola niniejszej strategicznej oceny jest rozumiana jako włączenie aspektów środowiskowych na jak najwcześniejszym etapie planistycznym.

Uwarunkowania przyrodnicze

- W granicy akwenu morskiego Portu w Elblągu nie ustanowiono żadnych prawnych form ochrony przyrody.
- W północnej części obszaru objętego projektem Planu znajdują się niewielkie fragmenty obszarów Natura 2000 (Zalew Wiślany PLB280010, Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana PLH280007). Po ustanowieniu planów ochrony tych obszarów będą obowiązywać ich zapisy.
- W sąsiedztwie obszaru objętego projektem Planu występują rezerваты przyrody, OCH i PK.

Uwarunkowania przyrodnicze

Obszary objęte ochroną prawną - obszary specjalnej ochrony ptaków
(dane udostępnione przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska)

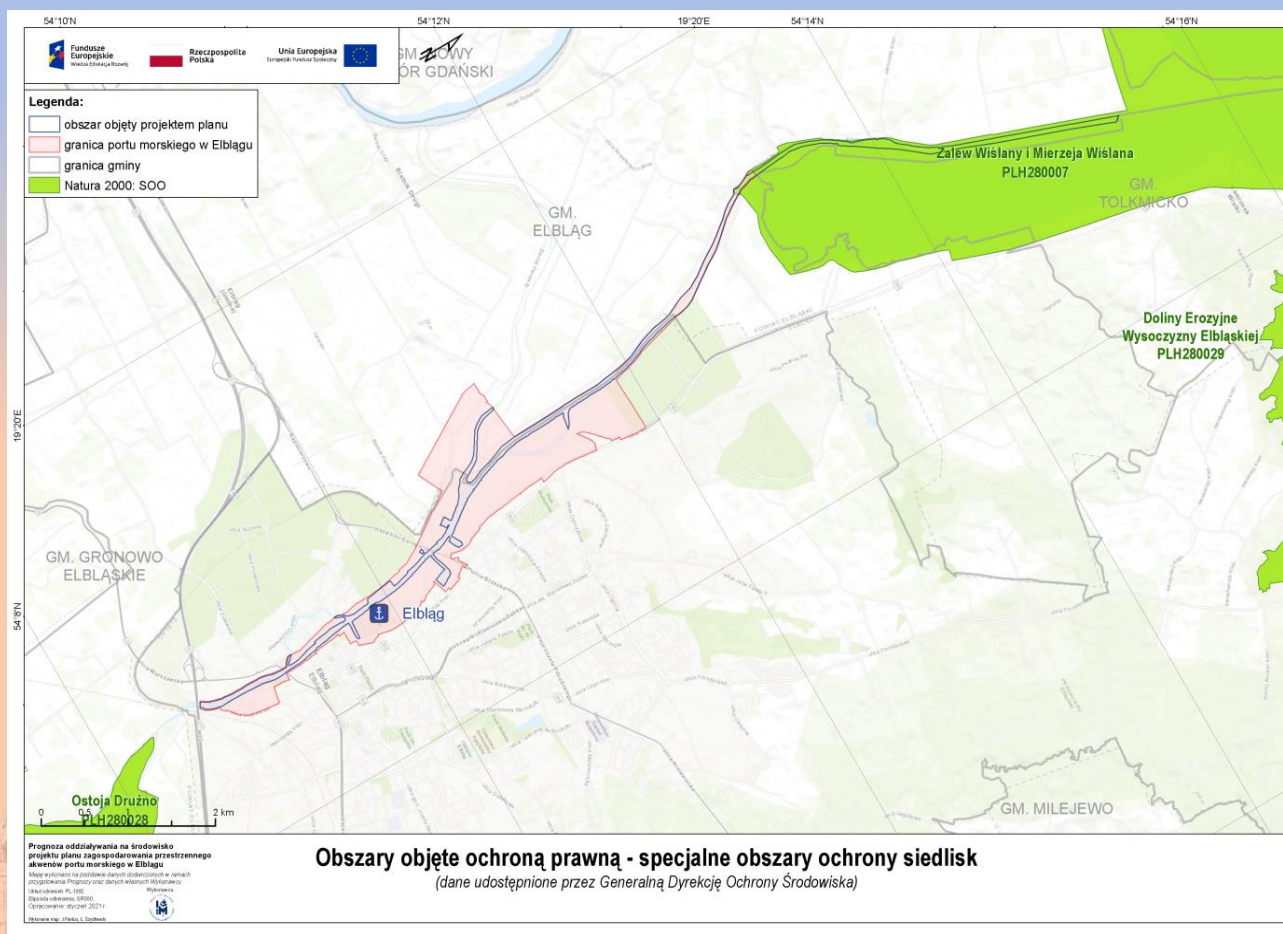
Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu planu zagospodarowania przestrzennego
akwenów portu morskiego w Elblągu

Mapa wykonana na podstawie danych udostępnionych w ramach
przebiegu Planu Zagospodarowania Przestrzennego w Elblągu
Miejscowość: Elbląg
Opisany teren: 0,0000
Czasopismo: Kwiecień 2017r.

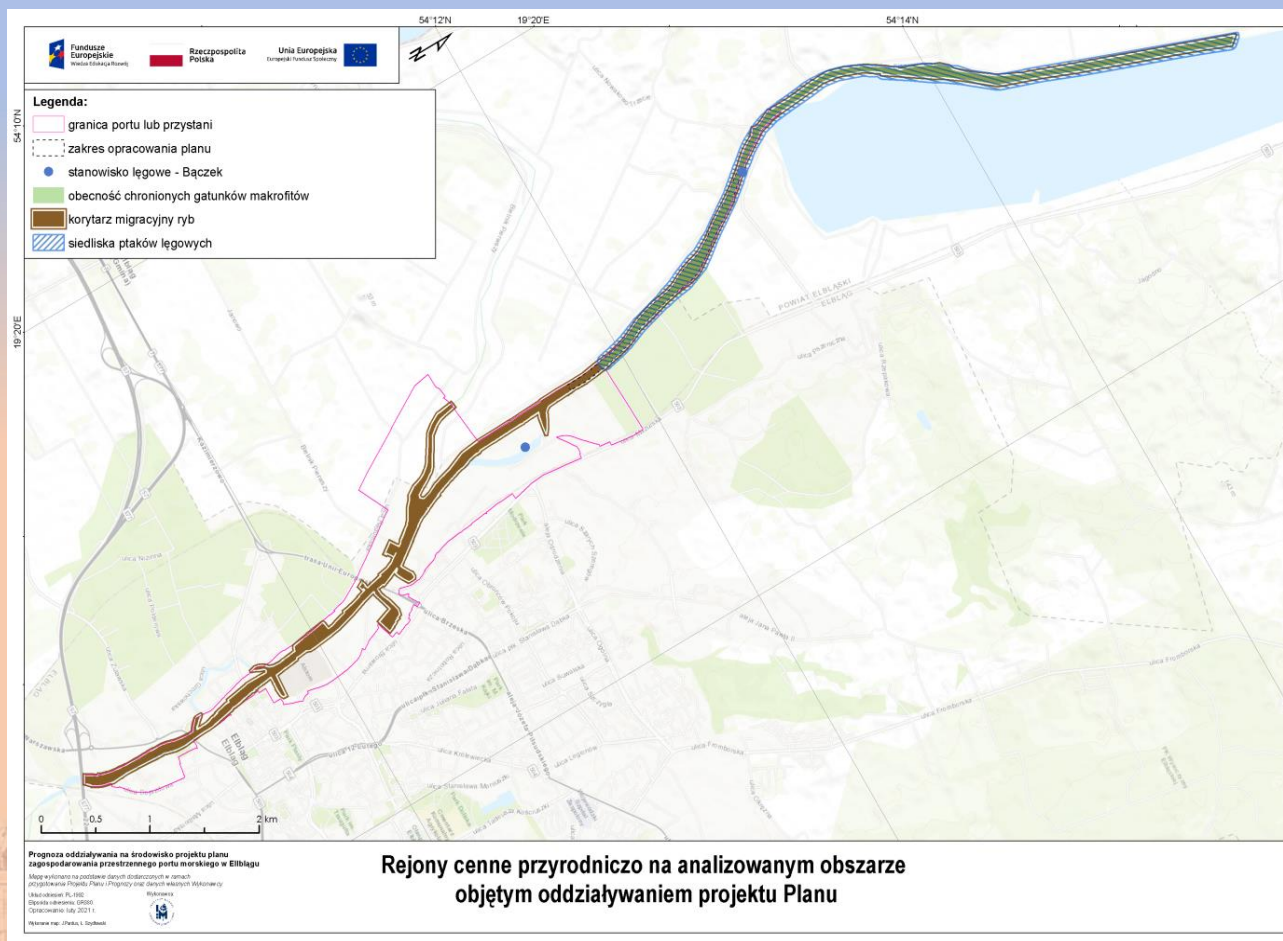
Wskazano: mgr. (mgr. i. Spółdzielni)

Uwarunkowania przyrodnicze

Cenność przyrodnicza

Ocena oddziaływania na środowisko - metoda

Opracowano trzystopniową skalę oddziaływania funkcji planu na elementy środowiska i obszary Natura 2000:

- 1 – brak wpływu (całkowity brak skutków środowiskowych),
- 2 – wpływ nieznaczący [brak mierzalnych (odczuwalnych) skutków w środowisku],
- 3 – wpływ znaczący (mierzalna zmiana stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, oceniona w stosunku do stanu początkowego; zmiana ta została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez realizację zapisów Planu zagospodarowania).

Zidentyfikowane oddziaływania znaczące scharakteryzowano pod kątem: relacji (pośrednie, bezpośrednie), czasu trwania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe) oraz kierunku wpływu (pozytywne, negatywne, zróżnicowane).

Ocena oddziaływania na środowisko - metoda

Ponadto, opisano oddziaływania skumulowane, czyli negatywne zmiany w środowisku spowodowane przeszłymi, obecnymi lub przyszłymi działaniami, które mogą się kumulować z oddziaływaniami generowanymi w wyniku realizacji projektu planu (tj. przez poszczególne funkcje).

W Prognozie znalazły się również informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu planu na środowisko. Oddziaływanie transgraniczne oznacza „*jakiegokolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony*” (Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym).

Podstawą do oceny możliwości wystąpienia oddziaływań były wydzielenia funkcji, zapisy w Kartach akwenów, jak również Ustalenia ogólne projektu Planu.

Identyfikacja presji

Funkcja w PPZ	Presja (wpływ funkcji akwenów określonych w Projekcie planu zagospodarowania na środowisko morskie)
Transport (T)	• Ruch jednostek pływających i związane z tym zanieczyszczenia wody i atmosfery oraz hałas • Utrzymywanie właściwych parametrów torów wodnych (pogłębianie) i związana z tym redystrybucja zanieczyszczeń w osadach. W przypadku przebudowy torów prawdopodobieństwo zniszczenia siedlisk roślin i zwierząt • W północnej części projektu planu płoszenie i niepokojenie ptaków, szczególnie gatunków będących przedmiotami ochrony w granicach obszaru Natura 2000 Zalew Wiślany PLB280010 w okresie ich gniazdowania (marzec-sierpień), sezonowych wędrówek (sierpień-listopad, luty-maj) oraz zimowania (grudzień-luty)
Funkcjonowanie portu (Ip)	• Hałas generowany podczas rozbudowy i utrzymania infrastruktury portowej • Redystrybucja zanieczyszczeń i substancji biogenicznych z osadów do toni wodnej, naruszenie struktury dna podczas rozbudowy i utrzymania infrastruktury portowej • Zanieczyszczenie wód • Wzmożony ruch jednostek pływających
Rezerwa dla przyszłego rozwoju (P)	• Presje zależne od przyszłego wykorzystania
Obronność i bezpieczeństwo Państwa (B)	• Wzmożony ruch jednostek pływających

Identyfikacja presji

Funkcja w PPZ	Presja (wpływ funkcji akwenów określonych w Projekcie planu zagospodarowania na środowisko morskie)
Kulturowe waterfronty (Ds)	• Zanieczyszczenie wód • Wzmożony ruch jednostek pływających i związany z tym hałas
Turystyka sport i rekreacja (S)	• Wzmożony ruch jednostek pływających i związany z tym hałas • Wydeptywanie, zaśmiecanie siedlisk roślin i zwierząt • Zanieczyszczenie wód • Wprowadzanie sztucznych elementów do krajobrazu nadwodnego i podwodnego (mola, pomosty) • Dążenie do maksymalizacji zysków z turystyki, sportu i rekreacji, wpływ na rozwój i przekształcenie przestrzeni
Mariny (Sm)	• Wprowadzanie sztucznych elementów do krajobrazu nadwodnego i podwodnego, zmiana charakteru strefy brzegowej • Dążenie do maksymalizacji zysków z turystyki, sportu i rekreacji, wpływ na rozwój i przekształcenie przestrzeni • Zanieczyszczenie wód • Wzmożony ruch jednostek pływających i związany z tym hałas oraz możliwość redystrybucji zanieczyszczeń i substancji biogenicznych z osadów do toni wodnej • Naruszenie struktury dna podczas budowy nowych przystani

Podsumowanie oceny oddziaływania

- Analizy wykazały, że najwięcej elementów środowiska będzie pod znaczącym wpływem funkcji Transport (T) oraz, potencjalnie, funkcji Rezerwa dla przyszłego rozwoju (P). Natomiast najmniej elementów środowiska będzie pod znaczącym wpływem funkcji Obronność i bezpieczeństwo państwa (B).
- Najwięcej funkcji może oddziaływać znacząco na dobra materialne.
- Realizacja planowanych funkcji (zagospodarowania) akwenów portu morskiego w Elblągu nie wpłynie na zachowanie trwałości istniejącej sieci obszarów Natura 2000, występujących w otoczeniu planu. Niemniej jednak znaczące oddziaływanie może dotknąć Obszaru specjalnej ochrony ptaków Zalew Wiślany PLB280010 i Specjalnego obszaru ochrony siedlisk Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana PLH280007, których niewielka (południowa część rezerwatu przyrody „Zatoka Elbląska”), wchodzi w granice obszaru objętego planem. Dotyczy to zwłaszcza Transportu (T), mającego duże znaczenie dla funkcjonalności planowanych założeń dla morskiego portu w Elblągu.
- Znaczące negatywne oddziaływania zidentyfikowano w odniesieniu do siedliska Ujścia rzek, estuaria (1130), ciosy, minoga rzeczny oraz fitofagów wodnych, nadwodnych, ichtiofagów nurkujących i pelagicznych, czapli siwej, bielika, rybitw.

Podsumowanie oceny oddziaływania

- Oddziaływania skumulowanie zidentyfikowano w odniesieniu do: rozwoju portu Elbląg i rozwoju turystyki wodnej.
- Z analizy kart akwenów, wynika, że największe nagromadzenie funkcji (i związanych z nimi działań) występuje w akwencie 01.T. Wśród oddziaływań o największym prawdopodobieństwie kumulacji wskazać należy emisje zanieczyszczeń oraz hałasu. Nasilenia zaburzeń aktualnego ładu przestrzennego i ekosystemowego można się spodziewać w miejscach, gdzie przewiduje się rozwój zainwestowania. Zakres i skala oddziaływań oraz stopień ich kumulacji będą uzależnione od harmonogramu realizacji poszczególnych działań (inwestycji); zastosowanych rozwiązań technologicznych oraz rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko określonych np. w decyzjach środowiskowych.
- Dla żadnej z funkcji przewidzianych do realizacji w projekcie Planu nie stwierdzono oddziaływań transgranicznych.

Wnioski i zalecenia do PPZP na etapie v. 1

- Na poziomie strategicznej oceny nie ma możliwości przewidzenia dokładnego scenariusza negatywnych oddziaływań generowanych przez funkcję Transport i trybu podejmowania działań, które mogłyby ten wpływ ograniczyć (zwłaszcza, że działania na torze wodnym w dużej mierze związane są z realizacją inwestycji „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”, która nie jest przedmiotem ani Planu ani Prognozy). Jednym ze środków zapewniających zachowanie integralności i spójności obszarów Natura 2000 Zalew Wiślany PLB280010 oraz Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana PLH280007, będzie prowadzenie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony tych obszarów i reagowanie na negatywne zmiany. Przebudowa toru wodnego na rzece Elbląg musi uwzględniać zapisy decyzji środowiskowej i być prowadzona pod nadzorem przyrodniczym.
- Funkcja podstawowa Rezerwa dla przyszłego rozwoju (P) wskazana została w 6 akwenach. Wyznaczenie tych akwenów ma na celu zachowanie przestrzeni morskiej w takim stanie by w przyszłości można było w tej przestrzeni zrealizować każdą z możliwych funkcji podstawowych, celem zabezpieczenia interesów i potrzeb przyszłych pokoleń. Realizacja funkcji P nie powinna ograniczać możliwości korzystania z rozwoju gospodarczego mieszkańcom miasta Elbląg. Rekomenduje się, aby na obszarach rozwojowych zachować możliwie najlepszy stan jakości ekologicznej. W szczególności zaleca się pozostawienie szuwarów nadwodnych w akwenie 26.P, 23.P oraz 24.P ze względu na ich znaczenie dla licznie tam gniazdujących populacji ptaków.
- Należy mieć na uwadze zachowanie zieleni, szczególnie w miejscach występowania większych powierzchni zajmowanych przez gęste zarośla i trzcinowiska wzdłuż brzegów rzeki, a przede wszystkim w pobliżu mostu w Nowakowie. Zachowanie szuwarów jest również istotne z punktu widzenia ochrony brzegów rzeki przed falowaniem, zarówno tym wywołanym wiatrem jak i przepływającymi jednostkami.

Wnioski i zalecenia do PPZP na etapie v. 1

Za zapisami projektu planu ochrony obszaru Natura 2000 PLH Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana (z czerwca 2020 r.), w odniesieniu do akwenu wydzielonego w granicach siedliska 1130 ujścia rzek, estuaria (25.T): Elbląg zarekomendowano:

- Nieprowadzenie działań związanych z podnoszeniem rzędnej terenu (makroniwelacji, zmian naturalnego ukształtowania terenu) z wyjątkiem niezbędnych działań przeciwpowodziowych,
- Nielokalizowanie nowych obiektów budowlanych w odległości do 100 m od brzegów ujścia (z wyjątkiem aparatury naukowo-badawczej, obiektów służących ochronie przyrody, obiektów związanych z bezpieczeństwem żeglugi oraz obiektów przeciwpowodziowych,
- Realizację prac utrzymaniowych i związanych z przebudową drogi wodnej (akwen 25.T) poza okresami migracji tarłowej i tarła ciosy i minoga rzeczno. Ponadto prace te powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków.

Dziękuję za uwagę

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

